amsterdam economic board

Inhoudelijk verslag Boardorganisatie 2018

Versie 21 juni 2019

Inhoudsopgave:

1. Inhoud en leeswijzer p.2

2. De Board: wie we zijn en wat we doen p.3

3. Highlights 2018 p.5

4. Verantwoording 2018 p.7
   - 4.1 Werkwijze van de Board p.7
   - 4.2 Inzet beschikbare capaciteit Boardorganisatie p.8
   - 4.3 Voortgang uitdagingen p.9
     - 4.3.1 Circulaire Economie p.10
     - 4.3.2 Digitale Connectiviteit p.11
     - 4.3.3 Gezondheid p.13
     - 4.3.4 Talent voor de Toekomst p.15
     - 4.3.5 Mobiliteit p.16
   - 4.4 Generieke resultaten p.18
   - 4.5 Resultaten stakeholdermanagement p.20

5. Concluderende opmerkingen p.23

1. Inhoud en leeswijzer

In de verleningsbeschikking m.b.t. de subsidie voor de Amsterdam Economic Board voor het jaar 2018 (kenmerk SBA-009454, 30 mei 2018) is gesteld dat de Boardorganisatie voor deze subsidie een verantwoording (aanvraag tot vaststelling) moet indienen. Onderdeel van deze verantwoording is een inhoudelijk verslag, waarin wordt aangegeven welke activiteiten zijn uitgevoerd en welke resultaten daarmee zijn behaald. Daarin moet ook worden aangegeven of de beoogde doelstellingen uit het jaarplan 2018 overeenkomen met de behaalde resultaten en welke afwijkingen er eventueel zijn.

In dit inhoudelijk verslag over 2018 brengen we in beeld welke activiteiten zijn uitgevoerd en welke resultaten daarmee zijn behaald. De opbouw is als volgt. In hoofdstuk 2 staan we allereerst stil bij de vraag waarvoor de Board is opgericht en wat we doen. In hoofdstuk 3 beschrijven we een aantal highlights van resultaten uit 2018 die illustratief zijn voor de Board werkwijze en laten zien hoe we samen met partijen in de MRA impact maken. In hoofdstuk 4 zoomen we vervolgens in op de verantwoording over 2018 met een uitgebreide beschrijving van de activiteiten en resultaten van de Board.

Dit inhoudelijk verslag is onderdeel van de formele verantwoording van de subsidie door de Boardorganisatie. Naast deze formele verantwoording, die in belangrijke mate ook gericht is op de relatie tussen behaalde resultaten en de daarvoor ingezette middelen, is er ook de verantwoording van de inhoudelijke keuzes die de Boardorganisatie maakt. Dit inhoudelijk verslag zal ook kort op deze keuzes ingaan, maar de besluitvorming hierover vindt plaats in de vergaderingen van de Agendacommissie en Amsterdam Economic Board. Afstemming over inhoudelijke keuzes is georganiseerd in gremia zoals groot werkoverleg Board, overlegtafels platform economie en periodieke overleggen met EZ Amsterdam en het MRA bureau.

2. De Board: wie we zijn en wat we doen

De Amsterdam Economic Board (afgekort: de Board) werkt samen met bedrijven, kennisinstellingen en overheden in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) aan een slimme, groene en gezonde Metropool van de toekomst. Ieders aandeel is cruciaal: bedrijven functioneren als innovator en voorloper, kennisinstellingen leveren essentiële denkkracht en overheden zijn onmisbaar als investeerder, regelgever en inkoper. Kern van de Board is ons vermogen om partijen in dit triple helix netwerk te activeren op de grootstedelijke uitdagingen waar we aan werken: Circulaire Economie, Mobiliteit, Gezondheid, Digitale Connectiviteit en Talent voor de Toekomst.

Tijdens de Boardstrategiedag op 17 oktober 2018 is het **Koersdocument 2019-2022** vastgesteld.[1] In dit strategiedocument borduren we voort op de vijf grootstedelijke uitdagingen waar we de afgelopen jaren op hebben ingezet, en creëren ook de ruimte voor scherpere focus binnen uitdagingen of juist inzet op nieuwe uitdagingen. Zo gaan we in 2019 verkennen op welke wijze Energie wordt toegevoegd als zesde uitdaging. De uitdagingen worden vanaf 2019 ook nadrukkelijk gekoppeld aan het werken aan drie belangrijke transities waar we midden in zitten (circulaire, digitale en energietransitie). De koers van de Board kenmerkt zich dus door een combinatie van koersvastheid én meer wendbaarheid. Een adaptieve werkwijze staat hierbij centraal.

Koersdocument 2019-2022:

Box 1: Waarom, hoe en wat van de Board

WAAROM

Toewerken naar een **slimme**, **groene** en **gezonde** Metropool van de toekomst

HOE

De Board versnelt de **circulaire**, **energie** en **digitale transitie** op het schaalniveau van de MRA

WAT

We verbinden bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen om samen te werken aan **grootstedelijke uitdagingen** binnen de drie transities

Vanuit de Board werken we langs vier lijnen aan de grootstedelijke uitdagingen in de MRA:

a) Bouwen van ecosystemen:
De Board is een verbinder en bouwer. We hebben een unieke triple helix netwerkfunctie en brengen organisaties bijeen die elkaar niet automatisch tegen komen. Events zijn een belangrijk instrument om ecosystemen rondom specifieke thema's te bouwen. Deze ecosystemen zijn de voedingsbodem voor kennisuitwisseling en het startpunt voor nieuwe samenwerkingsverbanden.

b) Signaleren van innovatieve kansen:
De Board speelt een belangrijke rol in het spotten van kansen voor nieuwe vormen van innovatieve samenwerking en bedrijvigheid. Dit krijgt invulling via de opzet van learning communities rondom specifieke thema's, consortiavorming met voorlopers, het werken aan nieuwe business modellen of

[1] De MRA overheden hebben in het Bestuurlijk Overleg Platform Economie op 29 juni 2018 ingestemd met dit koersdocument en de Board financiering toegezegd voor de komende vier jaar op basis van jaarlijks goed te keuren jaarplannen.

bijvoorbeeld de rol die de Board speelt bij het inspelen op de kansen die ontstaan door de komst van het Europese Geneesmiddelen Agentschap (EMA) actief te verbinden met het Health ecosysteem in de MRA.

c) Aanjagen en mobiliseren van netwerk:
De Board beschikt over een groot en divers netwerk, van grote corporate bedrijven tot kleine startups, van grote universiteiten tot middelbare scholen en van wethouders en burgemeesters tot ambtenaren. Op basis van gesignaleerde kansen activeert de Board dit netwerk tot het uitvoeren van experimenten, pilots en opzetten van programma's die bijdragen aan de slimme, groene en gezonde metropool van de toekomst.

d) Aanbieden van datagedreven inzichten:
De Board heeft een belangrijke strategische kennisfunctie en ontsluit op verschillende niveaus data gedreven inzichten. Dit betreft bijvoorbeeld feiten & cijfers over de MRA, trendanalyses en toekomstscenario's. Daarnaast proberen we binnen de uitdagingen zo evidence based mogelijk te werken door het monitoren van de voortgang en resultaten via interactieve scorecards.

<u>Amsterdam Smart City</u>
Amsterdam Smart City (ASC) is een programma onder de Board (met eigen financiering). De Board en ASC dragen op een eigen wijze bij aan een slimme, groene en gezonde metropool; zij hebben een eigen aanpak daarin. De Board werkt met name aan veranderingen binnen grote spelers als de kennisinstellingen, bedrijven en overheden. Amsterdam Smart City richt zich op het met partners ontwikkelen van concrete projecten vanuit gedeelde publieke waarden en het perspectief van de bewoner/gebruiker. In 2018 is gewerkt aan het samenvoegen van de activiteiten van de Boardorganisatie en van ASC tot één sterke en wendbare organisatie.

<u>Partners van de Board</u>
De eerste schil van het Boardnetwerk bestaat uit de Network Council: dit zijn alle MRA overheden en een groep van ruim honderd bedrijven en kennisinstellingen uit de MRA die betalend lid zijn van de Board en veelal ook belangrijke partners zijn bij activiteiten binnen de uitdagingen. Zie onderstaande sheet met de nieuw geworven councilleden in 2018.

Nieuwe leden Network Council in 2018:

Samen met de MRA overheden zorgen de bedrijven en kennisinstellingen in de Network Council voor de financiering van de Boardorganisatie.

3. Highlights 2018

De Board is een verbinder en een bouwer. We hebben een unieke netwerkfunctie en brengen mensen bijeen die elkaar niet automatisch tegenkomen. Dat gebeurt via het actief betrekken van verschillende partijen, via netwerkbijeenkomsten en via kleine en grote (expert)sessies rond bepaalde thema's. Zo ontstaan nieuwe samenwerkingsverbanden en een voedingsbodem voor kennisuitwisseling.

Het succes van de Board is dan ook in belangrijke mate afhankelijk van het vermogen om partijen in ons netwerk te activeren. Board activiteiten staan veelal ook niet op zichzelf maar moeten leiden tot vervolgacties gericht op verdere uitvoering en opschaling waarbij partijen uit ons netwerk in de lead zijn. Ook het gegeven dat de Board geen eigen financiële middelen heeft om projecten te financieren speelt daarbij een belangrijke rol (de Board heeft wel een beperkt aanjaagbudget om bijv. onderzoek op te zetten). De Board probeert via de hiervoor beschreven werkwijze partijen in de MRA te verbinden, te mobiliseren en aan te jagen om samen concrete acties op te pakken binnen de scope van de grootstedelijke uitdagingen.

In dit hoofdstuk beschrijven we een aantal highlights van resultaten uit 2018 die illustratief zijn voor onze werkwijze en laten zien hoe we samen met partijen in de MRA impact maken.

State of the Region
Belangrijk ijkpunt in 2018 voor het toewerken naar resultaten vormde het event State of the Region. Op 20 juni 2018 organiseerde de Board – samen met MRA-overheden, amsterdam&partners en Economische Zaken van de gemeente Amsterdam – de eerste State of the Region: meer dan 700 kernspelers uit de regio kwamen bijeen in Theater Amsterdam om te praten over de toekomst van de regio. Vanuit de Board hebben we daarbij binnen onze uitdagingen gewerkt aan zogenoemde mobilisatietrajecten (Acts of the Region) om richting State of the Region zoveel mogelijk partijen te committeren en in actie te krijgen, bijvoorbeeld op het gebied van circulair inkopen (zie hieronder). State of the Region is succesvol gebleken en wordt in 2019 – als aftrap van het innovatiefestival WeMakeThe.City – opnieuw georganiseerd. Dit geeft een belangrijke impuls aan versterkte samenwerking binnen de MRA en helpt daarmee de Board om samen met partners meer (zichtbare) impact te maken op de uitdagingen.

Circulair Inkopen
De Board motiveert bedrijven, overheden en kennisinstellingen om circulair in te kopen. Dit is onderdeel van het grondstoffen-transitieprogramma. Ons doel is om het oude, lineaire, economische systeem af te bouwen en te hervormen naar het nieuwe, circulaire systeem. Als de vraag naar circulariteit vanuit opdrachtgevers toeneemt, gaan bedrijven hun productontwerpen en productketens innoveren en investeringen doen. Binnen twee **communities of practice Circulair Inkopen** zijn kennis en ervaringen uitgewisseld, waaraan in totaal 22 vertegenwoordigers van overheden, bedrijven en kennisinstellingen gedurende 6 sessies deelnamen. De derde community of practice is in 2019 gestart. Tijdens Acts of the Region ondertekende 10 bedrijven, overheden en kennisinstellingen 19 **Circulaire Commitments** tot circulair inkopen met een inkoopwaarde van 150 miljoen euro. Daarnaast ondertekenden 32 MRA-wethouders, 2 gedeputeerden en de Vervoerregio Amsterdam het **Manifest Circulair Inkopen** om zich te committeren aan: 10% circulaire aanbestedingen in 2022, minimaal 50% in 2025 en zo snel mogelijk door naar 100%.

Amsterdam Data Exchange
De Board is als initiatiefnemer samen met onder andere Amsterdam Science Park, UvA, VU, HvA, Gemeente Amsterdam en SurfSara een beweging gestart om te komen tot een open, betrouwbare en eerlijke datamarkt: de Amsterdam Data Exchange (AMdEX). AMdEX faciliteert de technische ondersteuning voor nieuwe datamarkten waarin gebruikers zelf controle hebben over hun data én over de spelregels van de markt. In 2018 is AMdEX gelanceerd, zijn werkgroepen ingesteld en is een MRA prijsvraag uitgezet. Het initiatief is niet onopgemerkt gebleven: de EU en de Nederlandse overheid hebben interesse getoond in AMdEX als werkwijze om data te delen.

Life Sciences & Health
De Board werkt sinds drie jaar aan de realisatie van haar visie voor een gezondere Metropoolregio Amsterdam door het slim combineren van medische kennis met data en kunstmatige intelligentie. In 2018 heeft de Board samen met de gemeente Amsterdam een plan ontwikkeld voor versterking van Life Sciences & Health in de regio, gelieerd aan de komst van het Europese Geneesmiddelen Agentschap (EMA). In dit plan wordt voortgebouwd op het speerpunt van de Board om in te zetten op data & health om tot nieuwe, relevante gezondheidsinzichten te komen. Om veel en verschillende soorten data met elkaar te kunnen vergelijken, heeft de Board in 2018 een regionale ‘doe-coalitie’ opgericht die deze gekoppelde infrastructuur gaat bouwen.

TechConnect
Er is grote behoefte – en tegelijk een tekort – aan divers opgeleid tech-personeel in de Metropoolregio Amsterdam. Daarom heeft de Board samen met partners in 2018 het programma TechConnect gelanceerd. Dit programma bestaat uit 12 innovatieve maatregelen voor onderwijs en arbeidsmarkt en een inspirerende TechConnect-week. Daarin gingen jongeren en leerlingen bijvoorbeeld op bezoek bij ambitieuze tech-bedrijven en kregen ze proeflessen bij innovatieve IT-opleidingen. TechConnect draagt bij aan het zichtbaar en toegankelijk maken van tech-banen in de regio en inspireert mensen zonder tech-achtergrond om ook dit deel van de arbeidsmarkt te verkennen.

Prijsvraag slimme en schone bouwlogistiek
In en rond Amsterdam wordt ontzettend veel gebouwd: één op de drie vrachtwagens in de stad vervoert bouwmaterialen. Gezien de omvangrijke bouwopgave in de regio, is het van groot belang om de bouwlogistiek duurzaam, slim en schoon te organiseren. Daarom heeft de Board samen met de MRA overheden een prijsvraag uitgeschreven: Slimme en schone bouwlogistiek in de MRA. De Rutte Groep won deze prijsvraag met hun innovatieve concept City Barging: vervoer van bouwgoederen over het water in het (binnen)stedelijk gebied. De Rutte Groep ontving een cofinanciering van €750.000,- om City Barging verder uit te werken.

4. Verantwoording 2018

In dit hoofdstuk staan we uitgebreid stil bij de verantwoording van de activiteiten van de Boardorganisatie in 2018. Zoals hiervoor al aangegeven is het gegeven de sterke netwerkfunctie van de Board niet altijd even makkelijk om de impact van Boardactiviteiten 1-op-1 (meetbaar) te vertalen naar voortgang op de grootstedelijke uitdagingen. Wel laten we zo transparant mogelijk zien hoe de inzet van middelen en activiteiten vanuit de Board zich vertaald naar resultaten op verschillende niveaus.

4.1 Werkwijze van de Board

Met betrekking tot de werkwijze van de Board en de bijbehorende verantwoording zijn twee zaken cruciaal:

<u>De Board is sterk afhankelijk van stakeholders om outcome en impact te realiseren</u>
Onderstaand figuur laat zien hoe de relatie loopt tussen de inzet van de Boardorganisatie en de bijdrage die daarmee wordt gerealiseerd aan de groei, innovatie en leefkwaliteit in de MRA. Dit illustreert dat de Boardorganisatie slechts beperkte direct invloed heeft op de outcome en impact doelen voor de MRA. De Boardorganisatie richt de inzet van middelen en de keuze van de daarmee ontplooide activiteiten op de beoogde outcome en impact, maar is voor het behalen daarvan sterk afhankelijk van andere stakeholders in de MRA.

<u>Noodzaak tot flexibiliteit en inspelen op nieuwe kansen</u>
Kenmerkend voor het werk van de Board is dat de voorspelbaarheid klein is. We opereren immers in een dynamische omgeving en proberen in samenspel met partners continu in te spelen op nieuwe (innovatieve) kansen. Flexibiliteit is daarom cruciaal voor een organisatie zoals de Board, aangezien de keuzes van onze partners, de activiteiten die zij zullen gaan ontplooien en ontwikkelingen in onze omgeving niet op voorhand zijn te voorspellen.

Het jaarplan voor 2018 (opgesteld in de tweede helft van 2017) pretendeerde dan ook niet om in detail in beeld te brengen welke concrete activiteiten de Boardorganisatie in 2018 op zou gaan

pakken. Bij de verantwoording maken we wel transparant welke onderdelen uit het jaarplan 2018 wel of niet zijn gerealiseerd, met een toelichting op punten waar is afgeweken.

In de volgende paragrafen worden de activiteiten en resultaten voor 2018 langs de volgende lijnen beschreven:

- Inzet beschikbare capaciteit Boardorganisatie
- Voortgang op de uitdagingen
- Generieke resultaten: internationaal, strategie, programma's, projecten
- Resultaten stakeholdermanagement: Network Council, events, online communicatie

4.2 Inzet beschikbare capaciteit Boardorganisatie

Onderstaand schema laat zien dat in 2018 de vaste kern van de Boardorganisatie 15,7 FTE omvatte en verdeeld was over drie teams plus staf en secretariaat. Daarnaast waren 6,6 FTE via een flexibel contract gerelateerd aan een project (flexibele schil). Het schema laat zien wat de kerntaken waren van elk van de teams:

Input: vaste formatie Boardorganisatie (15,7 fte)

Team Challenge Leads (5,3 fte)
- Spotten van kansen, smeden van coalities, actief mensen verbinden op de uitdagingen, juiste ontmoetingen en gesprekken creëren en sturen
- Zorgen dat partijen worden gemobiliseerd en activiteiten gaan ontplooien op de uitdagingen: uitvoering organiseren, faciliteren, aanjagen en monitoren
- Verbinden van andere organisaties in de regio op de uitvoering van de uitdagingen

Strategisch team (3,4 fte)
- Impuls geven aan strategieontwikkeling op MRA niveau, economische agendering in de metropool van thema's van de toekomst, kennisfunctie in de MRA organiseren, kennis bij triple helix partners in de MRA hierover mobiliseren, verbinden en ontsluiten
- Dashboarding: cijfers & trends monitoren en hier betekenis aan geven (maatschappelijke impacts van economische trends, vertaalslag naar strategie en keuzes)
- Strategisch positioneren van de MRA in Europa gekoppeld aan de uitdagingen, agenda's van overheden in de metropoolregio verbinden, samenwerking met andere Boards /regio's en verbinding met het Rijk

Communicatie-, events- en relatiemanagementteam (4,4 fte)
- Events: ontwikkeling en uitvoering events
- Community management: strategisch en uitvoerende taken (website, community building en social media)
- Corporate communicatie en PR: ontwikkelen van communicatieboodschappen en uitvoering strategische communicatie richting verschillende doelgroepen (Board en network council, netwerk)
- Relatiemanagement: acquisitie van nieuwe leden en onderhouden contact bestaande leden

Staf- en secretariaat (2,6 fte)
- Directie en secretariaat Boardorganisatie
- Financiën en HR

Deze inzet van capaciteit in 2018 was conform het jaarplan 2018.

4.3 Voortgang uitdagingen

In 2016 is voor elk van de vijf uitdagingen (Mobiliteit, Circulaire economie, Talent voor de toekomst, Digitale connectiviteit en Gezondheid) een roadmap opgesteld met een ambitie voor 2025. Deze roadmaps met speerpunten, die periodiek worden bijgesteld op basis van nieuwe ontwikkelingen en nieuwe inzichten, moeten ervoor zorgen dat de door de Board per uitdaging geformuleerde ambities voor het jaar 2025 ook feitelijk gerealiseerd worden. In het jaarplan 2018 is het aantal speerpunten bewust ingeperkt om meer focus en impact te kunnen realiseren en is voor elke uitdaging één mobilisatiedoel gekozen om in de aanloop naar State of the Region en WeMakeThe.City extra aandacht te geven.

Inzet is om de verschillende uitdagingen meer in hun onderlinge samenhang op te pakken. Vertrekpunt daarbij is onderstaand schema dat duidelijk maakt dat Talent voor de toekomst en Digitale connectiviteit enerzijds van eigenstandig belang zijn voor de economische toekomst van de MRA, maar daarnaast ook ondersteunend zijn op de drie thematische uitdagingen. Zo zijn bijv. de wijze waarop we binnen de MRA omgaan met data (Digitale connectiviteit) en de beschikbaarheid van human capital (Talent voor de toekomst) cruciaal voor de voortgang die geboekt kan worden op de andere uitdagingen. De inzet op de uitdagingen moet bijdragen aan inclusieve groei.

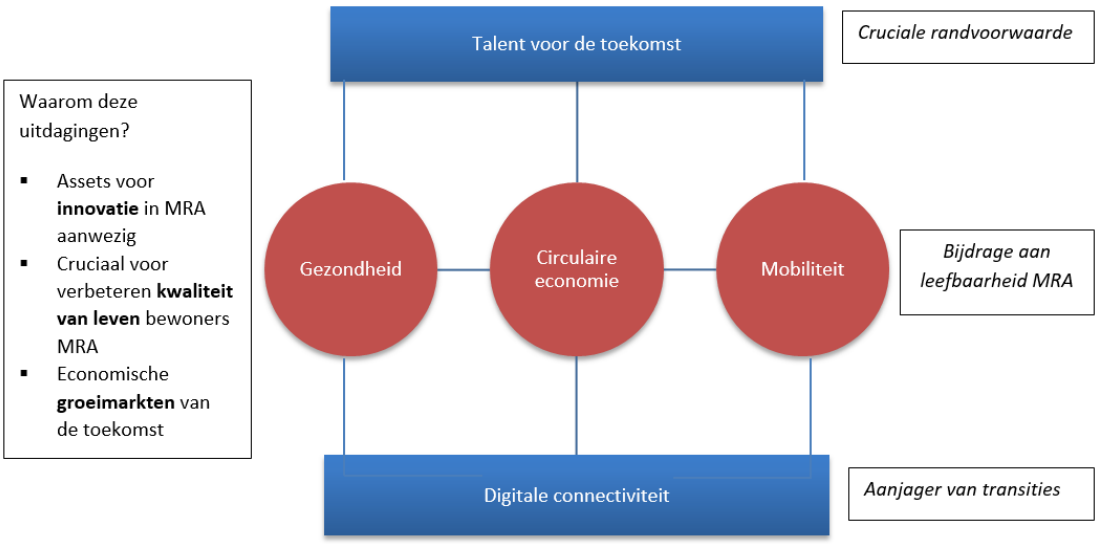

Hieronder wordt de voortgang op de Boarduitdagingen in 2018 weergegeven. Daarbij maken we per uitdaging inzichtelijk wat het mobilisatietraject heeft opgeleverd en wat daarnaast de resultaten op de overige speerpunten zijn geweest. Ook lichten we toe welke onderdelen uit het jaarplan 2018 niet zijn gerealiseerd (en waarom beoogde resultaten niet zijn behaald).

Sinds begin 2018 wordt de voortgang op de uitdagingen ook interactief ontsloten met online scorecards per uitdaging. Op deze scorecards staat een link naar alle initiatieven (incl. beschrijving rol van de Board bij deze initiatieven) en een kaart met aangesloten partners: https://initiatieven.amsterdameconomicboard.com/

4.3.1 Circulaire Economie

De MRA wil in 2025 koploper zijn op het gebied van slimme oplossingen voor het behoud van grondstoffen waardoor waardevolle grondstoffen steeds langer en efficiënter worden gebruikt. Tegelijkertijd realiseert de regio daarmee innovatie en nieuwe bedrijvigheid.

Inzet vanuit de Board is gericht op systeeminnovatie via publiek-private samenwerking. Door de samenwerking op regionaal niveau tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen te stimuleren, willen we de overgang naar een circulaire economie versnellen. Systeemdenken staat hierin centraal. De Board heeft de keuze gemaakt om in te zetten op het **hoogwaardig hergebruik van grondstoffen** om invulling te geven aan de ambitie en doelstellingen.

Mobilisatietraject: circulair inkopen

In dit mobilisatietraject is ingezet op het stimuleren van partijen in de MRA om circulair in te kopen. Een grotere vraag naar circulair ontworpen producten en diensten kan immers zorgen voor een versnelling van de transitie naar een circulaire economie. De inzet in het mobilisatietraject bouwt voort op de activiteiten die in 2017 zijn uitgevoerd.

Output: wat hebben we gedaan in 2018?	**Outcome: Wat is het effect daarvan?**	**Wat is de impact op de geformuleerde ambitie?**
• 2de reeks Community of Practice (CoP) Circulair Inkopen (16 deelnemende organisaties) en opvolging geven aan 1ste reeks CoP Circulair Inkopen (12 deelnemende organisaties). Intensieve samenwerking met councilleden en circulaire frontrunners. • Starten van communicatiecampagne ter bevordering van het ripple-effect: artikelenreeks circulair inkopen gemaakt en gepubliceerd	Acts of the Region: • 19 commitments tot circulair inkopen ondertekend door bedrijven, overheden en kennisinstellingen met een inkoopwaarde van 150 miljoen euro • 32 MRA-wethouders, 2 gedeputeerden en de Vervoerregio Amsterdam ondertekenden Manifest: 10% circulaire aanbestedingen in 2022, minimaal 50% in 2025 en z.s.m. naar 100%	Circulair inkopen zorgt voor versnelling van de transitie naar een circulaire economie. De vraag naar circulaire diensten en producten is een voorwaarde voor het slagen van de transitie. Circulair inkopen geeft bovendien een impuls aan innovaties en biedt kansen voor nieuwe bedrijven.

Overige speerpunten[2]

1. Het MRA-grondstoffenprogramma

De inzet op dit speerpunt is in 2018 ondersteund door verschillende communicatie-activiteiten om te laten zien welke beweging er in de MRA reeds bestaat op dit terrein en wat de impact is van lopende activiteiten. Voortgang in 2018:

- Circulaire commitments op zes circulaire grondstofstromen:
  - Dataservers, metalen, kunststoffen, organische natte fractie, bedrijfsafval, textiel.

[2] Op de uitdaging Circulaire economie wordt behalve uit het Boardteam inzet geleverd door twee programmamanagers voor het Warmte- en voor het CO_2-programma. Hierdoor kunnen binnen deze uitdaging meer speerpunten worden opgepakt dan bij de andere uitdagingen het geval is.

- Artikelenreeks grondstoffen transitieprogramma.
- Digitale kaart circulaire bedrijvigheid in de MRA (inclusief circulaire startups in NL) ontsloten.
- Expert sessie, marktconsultatie én schrijven van de MRA prijsvraag circulaire en digitale bedrijvigheid (eveneens de selectie van de Jury) – in samenwerking met de MRA overheden. Deze prijsvraag moet marktpartijen uitdagen om slimme oplossingen te ontwikkelen om op grote schaal via digitale toepassingen economische kringlopen te sluiten.
- Meer aandacht in het onderwijssysteem voor circulariteit als thema leidde tot 1) voorbereidingen van het manifest (lancering 2019) 2) actieve koplopergroep 3) adoptie van circulaire aspecten in onderwijs in 15 onderwijsinstellingen (tot dusver).

2. Warmte als circulaire grondstof

Het MRA Warmte Koude programma is een publiek- private samenwerking van 37 partners en heeft tot doel om aanbieders van duurzame warmte (waaronder restwarmte) en gemeenten die de regie op de warmtevraag moeten regelen bij elkaar te brengen en de ontwikkeling van warmtenetten daarmee te stimuleren. Het programma creëert een leeromgeving waarin partijen gefaciliteerd worden een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar warmtenet te ontwikkelen en zo de energietransitie te versnellen. Voortgang in 2018:

- In totaal zijn er zo'n 15 projecten in de MRA met collectieve warmte waaraan gewerkt wordt (o.a. Amsterdam, Zaanstad, IJmond-gebied, Haarlem, Almere, Diemen, Haarlemmermeer).
- In september 2018 zijn 37 partijen de samenwerking binnen het Warmte Koude programma voor een nieuwe periode van drie jaar (2018-2021) aangegaan. De basis voor deze samenwerking ligt in het Grand Design 2.0 (GD2.0). Het GD2.0 is in september 2018 opgeleverd en geeft de kansen aan voor het doorontwikkelen van warmtenetten.

3. CO_2 als bouwstof voor de circulaire economie

In 2018 hebben we met de 21 andere partners in de coalitie CO2 Smart Grid een zeer compleet haalbaarheidsonderzoek afgerond én daarmee de MRA internationaal gepositioneerd als internationaal concentratiepunt van Carbon Capture & Utilization-valorisatie. Hierdoor hebben we juiste basis om flink door te zetten want technisch, maatschappelijk en economisch staan alle seinen op groen. Bovendien hielpen we met het op touw zetten van een Nederlandse CCU-community (met aanhaking van de industrie) wat ons helpt in de afstemming met andere partijen en regio's, lobby richting de Rijksoverheid en promotie van de mogelijkheden van onze regio.

4.3.2 Digitale Connectiviteit

De MRA wil in 2025 de belangrijkste plek in Europa voor data-gedreven innovatie zijn. De regio wil internationaal gezien voorloper zijn wat betreft de aanwezige digitale infrastructuur, het vermogen om hierop innovatieve data-gedreven toepassingen te bouwen en het vertrouwen in de digitale maatschappij.

Inzet vanuit de Board op drie niveaus om de transitie naar verantwoorde digitale samenleving vorm te geven:

a) Waarden & principes: welke waarden vinden wij belangrijk in de transitie naar een datagedreven maatschappij – Tada
b) Verantwoord data delen: kunnen we een betrouwbare plek creëren waar je veilig data kunt delen – Amdex
c) Verkennen kansen van nieuwe technologieën om hiervoor in te zetten, zoals blockchain & AI

Mobilisatietraject: Trust in digital life

Data zijn overal en zijn steeds belangrijker. Maar wat gebeurt er met ze? Van wie zijn de data? Profiteert iedereen er evenredig van? Over dit soort vragen gaat het manifest 'Tada – duidelijk over data' dat op 31 oktober 2017 werd gelanceerd. Dit manifest helpt overheden, bedrijven en andere organisaties bij het vinden van de antwoorden op deze vragen en daagt bewoners, bedrijven, overheden en kennisinstellingen uit om met de in het manifest geformuleerde waarden aan de slag te gaan. We denken dat we hiermee een voorbeeld kunnen zijn voor andere regio's en landen.

Output: wat hebben we gedaan in 2018?	**Outcome: Wat is het effect daarvan?**	**Wat is de impact op de geformuleerde ambitie?**
Oprichting van een samenwerking die op de lange termijn bouwt aan een verantwoorde digitale stad o.b.v. het manifest 'Responsible Digital Cities' dat in 2017 is gepresenteerd: • Usecases Tada geïdentificeerd • Uitrol campagne en artikelreeksen over toepassingen Tada in de praktijk	In de MRA is een betere behartiging van publieke belangen (zoals toegankelijkheid, inclusiviteit en zeggenschap) in data en nieuwe technologie. Binnen de MRA is capaciteit en een werkbudget beschikbaar gemaakt om het manifest te implementeren via een aanjaagprogramma: • Lancering www.tada.city • Tada opgenomen in nieuwe coalitieakkoord gemeente Amsterdam	De digitale economie ontwikkelt zich op een evenwichtige wijze o.a. doordat expliciete waarden zijn geformuleerd over het omgaan met data. De transitie *naar* en acceptatie *van* digitale steden worden groter.

Overige speerpunten

1. Datacenterhub

Het accent binnen dit speerpunt is verschoven naar regionale strategie. De regionale samenwerking en visie op datacenters bleek nog beperkt, tevens startte op landelijk niveau het REOS programma waarin een landelijke datacenterstrategie werd opgesteld. Daardoor was het logischer eerst te werken aan regionale samenwerking en metropoolbrede toekomstvisie. Als input hiervoor is in 2018 een scenariostudie datacenters uitgevoerd, incl. organisatie van een triple helix workshop met datacenter partijen, presentatie resultaten aan regionale overheden en het regelen van vervolgfinanciering.

In 2019 start de nieuwe Boarduitdaging energie met een verkenning naar de mogelijkheden van energiebesparing datacenters.

2. *Meaningful – data-innovatie voor mobiliteit, gezondheid en circulaire economie*

Data zijn van cruciaal belang om doorbraken te realiseren op terreinen als mobiliteit, gezondheid en circulaire economie. De ontwikkelingen rondom data-innovatie gaan snel, maar partijen in de MRA zijn nog relatief onbekend met elkaar. De Board kan door middel van haar netwerk een neutrale en belangrijke rol vervullen in het leggen van verbindingen tussen instellingen, bedrijven en overheden als basis voor de ontwikkeling van nieuwe projecten, businessmodellen, producten en diensten. In 2018 hebben we hier invulling aan gegeven door middel van de oprichting van een Amsterdam Data Exchange (AMdEX) op basis van de Europese Open Science Cloud met als doel data over de grenzen van organisaties en disciplines heen te delen. Voortgang in 2018:

- Een publiek-private coalitie is opgezet om te werken aan een infrastructuur en gemeenschappelijke regels voor data-uitwisseling. Daarmee wordt een datamarkt gecreëerd die data-eigenaren nieuwe mogelijkheden biedt voor samenwerking, innovaties versnelt en bedrijvigheid genereert. Zie: www.towardsamdex.org
- Rapport en event lancering AMdEX, werkgroepen ingesteld, MRA prijsvraag is uitgezet i.s.m. MRA overheden, stedenbijeenkomst georganiseerd.
- Interesse vanuit EU en Nederlandse overheid in AMdEX als systeem voor veilig datadelen.

Nieuwe activiteiten in 2018: start verkenning blockchain.

4.3.3 Gezondheid

Ambitie: in 2025 hebben bewoners van de MRA twee gezonde levensjaren extra.

De regio wil internationaal voorloper zijn met innovaties ten behoeve van gezond leven en actief ouder worden – door inzet op preventie door gebruik van data. De MRA ontwikkelt duurzame oplossingen voor de gezondheid van haar inwoners door middel van wetenschappelijk onderzoek, de analyse van data en de implementatie van innovatieve interventies. Big data en Artificial Intelligence (AI) spelen een sleutelrol bij het bereiken van dit doel. AI heeft de impact om de gezondheidszorg de komende jaren revolutionair te veranderen.

De Board werkt aan drie samenhangende sporen:

a) Publiek-private samenwerking in de MRA organiseren op AI & health, met als speerpunt opzet van gedeelde data-infrastructuur voor health
b) Brede ecosysteemontwikkeling Life Sciences & Health
c) Inspelen op nieuwe kansen: faciliteren van ontwikkeling en opschaling van veelbelovende diensten en oplossingen (aanjaagrol Board)

Mobilisatietraject: coalitievorming voor een AI-Health Lab

De MRA heeft een uitstekende uitgangspositie om voorloper te worden op het gebied van AI & Health. In 2018 zijn belangrijke stappen gezet op de weg naar de vorming van een AI-Health Lab. Vier grote partijen in de MRA zijn samen gestart om niet alleen een lab op te richten, maar ook om de

onderliggende infrastructuur vorm te geven. In de komende jaren (infrastructuur heeft tijd nodig) wordt verder gewerkt aan implementatie.

Output: wat hebben we gedaan in 2018?	Outcome: Wat is het effect daarvan?	Wat is de impact op de geformuleerde ambitie?
Via een verdere inzet op de **versterking van het ecosysteem** is gewerkt aan draagvlak in de MRA voor opzet van een AI-Health Lab: • Twee Life Sciences Cafés • Maandelijkse meetups AI & Health (Amsterdam Medical Data Science Meetups) • Regionale voorronde Zorginnovatieprijs • Zorg 2025 bijeenkomsten – extra partner betrokken Lopende gesprekken over vorming van een AI-Health Lab vertaald naar concrete plannen voor opzetten daarvan.	• Coalitie van vier grote partijen die zich samen in willen zetten op vorming van AI-Health Lab en onderliggende infrastructuur. • Board strategie AI & Health overgenomen in programma Life Sciences & Health van de gemeente Amsterdam, dit schept nieuwe kansen voor samenwerking. • Vorming *Qualified Self Lab*: dit zou plaatsvinden in de sportschool op het Marineterrein, maar deze heeft een andere bestemming gekregen.	MRA wordt voorloper op het gebied van de toepassing van AI in relatie tot gezondheidsbevordering.

Overige actielijnen[3]

1. Preventie van ziekte door slimme toepassingen van data-analyses via opschaling
Zes partijen zijn via de Versnellingsmakelaar geholpen hun oplossingen op te schalen. (i.s.m. het ministerie van VWS dat middelen ter beschikking heeft gesteld voor een marktinventarisatie die begin 2018 is afgerond). Ook via de regionale zorginnovatieprijs (heeft bijgedragen aan een door Siemens gefinancierd lab) en het mede door de Board opgerichte zorginnovatie.nl en de aanverwante nationale zorginnovatieprijs, zijn verschillende ondernemers geholpen in hun groeitraject. Dit levert directe impact op verbeterde gezondheid door snellere en kwalitatief betere oplossingen aan te bieden in primaire en secundaire preventie.

2. Preventie van ziekte door slimme toepassingen van data-analyses via inzet op internationalisering
Vanuit het platform Amsterdam Health is gewerkt aan een toegangspoort voor (internationale) samenwerking en vorming van nieuwe consortia op het gebied van data & preventie: https://amsterdamhealth.nl/. Inzet op internationalisering heeft in 2018 geleid tot een H2020 aanvraag voor opschalen data ingediend door consortiumpartners buiten de MRA.

Nieuwe activiteiten in 2018: opstart van Amsterdam Medical Data plus Pizza meetups om de kloof te overbruggen tussen medisch specialisten en datawetenschappers.

[3] De uitdaging gezondheid kent slechts één speerpunt (preventie van ziekte door slimme toepassingen van data-analyses).

4.3.4 Talent voor de Toekomst

Ambitie: de MRA heeft in 2025 de meest adaptieve onderwijs- en arbeidsmarkt van Europa, gericht op het succesvol benutten, behouden en aantrekken van talent.

Inzet vanuit de Board op drie lijnen die ook de ontwikkeling van de challenge over de tijd weergeven:

a) Generiek Human Capital programma Werk maken van Talent: triple helix aanpak & werkwijze introduceren.
b) Breed onderzoek naar werk in de toekomst: meer inzicht in toekomstige skills.
c) Verdieping op uitdagingen: uitrol TechConnect en vervolg Human Capital programma.

Mobilisatietraject: lancering TechConnect (i.p.v. Future of Work)

De precieze invulling van dit mobilisatietraject zou mede worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek Jobs of the Future (dat eind 2017 was voorzien). Door de vertraging die er is opgetreden in dit onderzoek en de magere uitkomsten ervan is besloten om het mobilisatietraject (Act of the Region) te gebruiken voor de aankondiging van TechConnect. Dit is in de loop van 2018 en begin 2019 verder uitgebouwd tot een programma met eigen financiering onder de Board.

Output: wat hebben we gedaan in 2018?	**Outcome: Wat is het effect daarvan?**	**Wat is de impact op de geformuleerde ambitie?**
Opzet en lancering TechConnect en aantrekken partners: • Acts of the Region: lancering TechConnect • Succesvolle TechConnect Week	Actieprogramma met eigen funding en 12 concrete maatregelen, zie: https://techconnect.city/	Komende vier jaar 50.000 extra mensen uit ondervertegenwoordigde groepen in de MRA toe leiden naar de tech-arbeidsmarkt.

Overige speerpunten

1. Future Education

Dit speerpunt richt zich op het realiseren van toekomstgericht onderwijs door alle onderwijslagen heen en bouwt voort op maatregelen uit het Regioplan Werk maken van Talent dat in 2018 succesvol is afgerond met o.a. de volgende resultaten:

- In totaal 12.000 werkzoekenden bereikt
- Werkevent & slotconferentie
- Artikelenreeks resultaten van concrete projecten
- Make IT Work door EU uitgeroepen als Best Practice digitale skills
- Koppelen van Boardinitiatieven aan House of Skills

Op basis van de evaluatie van de projecten binnen Werk maken van Talent is gekeken welke succesvolle scholingsexperimenten er opgeschaald kunnen worden. Daarnaast is gewerkt aan nieuwe initiatieven, bijv. om basisschoolleerlingen die het minst bedeeld zijn extra kansen te geven via bijv. cultuureducatie, en wordt ook het programma Werk maken van Talent doorontwikkeld waarbij de focus ligt op het human-capital vraagstuk binnen de andere uitdagingen.

Afwijkingen t.o.v. het jaarplan 2018:

- Met het model voor post-initieel onderwijs zijn we gestopt na een verschil van inzicht tussen de kennisinstellingen en de opdrachtnemer.
- Het traject met de Rabobank om samen met acht bedrijven het initiatief voor het basisonderwijs te trekken is opgenomen in TechConnect.
- De ontwikkelingen rond MBO Excellentie en leven lang leren worden opgenomen in de doorontwikkeling van Werk maken van Talent.

2. Digital Skills & Jobs

Dit speerpunt heeft invulling gekregen via het mobilisatietraject TechConnect (zie hiervoor).

4.3.5 Mobiliteit

De ambitie van de uitdaging Mobiliteit is dat het stedelijk vervoer in de MRA in 2025 emissievrij is. Er zijn hierbij twee doelstellingen:

1. de MRA wil internationaal voorloper zijn op het gebied van slimme en schone stadslogistiek voor alle soorten verkeer – van goederenverkeer tot diensten- en personenverkeer;
2. de MRA wil een leidende rol spelen op het gebied van innovaties in het logistieke systeem en verbindingen met logistieke hubs buiten de stad, zodat haar positie als logistieke hub van wereldformaat wordt versterkt.

Mobilisatietraject: naar een MRA-brede inzet op de Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek (ZES)

In dit mobilisatietraject is ingezet op het aanhaken van nieuwe partijen in de MRA op de Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek en op de intensivering van de inzet van de huidige ondertekenaars. De activiteiten die in 2017 zijn geïnitieerd onder de respectievelijke speerpunten Stedelijke Distributie en ITS & Goederenvervoer, hebben in 2018 een plek en een vervolg gekregen binnen dit mobilisatietraject. Denk hierbij bijv. aan de uitkomsten van de prijsvraag ‘Slimme en Schone Bouwlogistiek in de MRA’ en supermarktlogistiek (ITSLOG).

Output: wat hebben we gedaan in 2018?	Outcome: Wat is het effect daarvan?	Wat is de impact op de geformuleerde ambitie?
• Op 20 juni 2018 is de Etalage Green Deal ZES-initiatieven gelanceerd tijdens “Act of the Region-Mobiliteit”. De etalage maakt relevante initiatieven op het gebied van slimme en schone stadslogistiek in de MRA zichtbaar. • Overzicht van living labs slimme en schone stadslogistiek: in een reeks blogs/interviews met 7 relevante stakeholders zijn inspirerende living labs in de MRA zichtbaar gemaakt, waaronder “Green Collecting”, “Amsterdam Vaart” en de “Hub HvA/UvA. • Overzicht financieringsmogelijkheden voor duurzame stadslogistiek: in samenwerking met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is een overzicht gemaakt van relevante financieringsinstrumenten. • Mobiliseren startups via Accelerator GO!-NH: via onze rol in de selectie-jury, invulling mentorschap en onze verbindingsfuncties hebben we bijgedragen aan de ondersteuning van 8 startups duurzame logistiek binnen het traject van GO!-NH.	• Op 23 mei 2018 ondertekenden bedrijven verenigd in de Green Business Club Zuidas de Green Deal ZES rond het thema “facilitaire inkoop”. • Follow-up van Act of the Region: organiseren van een serie van ambtelijke rondetafel-bijeenkomsten over Zero Emission Stadslogistiek voor alle publieke organisaties in de MRA, waar op 10 november 2018 een concrete start mee is genaakt • Succesvolle prijsvraag Slimme & Schone Bouwlogistiek in de MRA: op 20 juni, tijdens de Act of the Region, werd namens het Platform Economie van de MRA, de winnaar van de door de Board ontwikkelde prijsvraag ‘Slimme en schone bouwlogistiek’ bekend gemaakt. De Rutte Groep nam de prijs in ontvangst voor hun innovatieve concept City-Barging: vervoer van bouwgoederen over het water in het (binnen)stedelijk gebied.	Emissiereductie in logistieke bewegingen in de stedelijke omgeving binnen de MRA door introductie van (schaalbare) innovaties gericht op efficiënte, slimme en schone vervoersbewegingen.

Overige speerpunten

Smart Mobility Programma 2018-2022 en MaaS (Mobility as a Service)

Het eerste jaar van dit programma, dat getrokken wordt door de Vervoerregio, in mede opdrachtgeverschap met de Amsterdam Economic Board, Provincie Noord-Holland, Vervoerregio, gemeente Amsterdam, AMS Institute, Schiphol en Johan Cruijff Arena, stond in het teken van pionieren en opbouwen; een zoektocht naar wat er met deze thema’s en onderwerpen al gebeurt of niet gebeurt in de MRA, welke kansen er zijn en wat het MRA-programma daaraan kan toevoegen. Voor de inzet en resultaten verwijzen we graag naar het Jaarverslag 2018 van het MRA Programma.

Monitoring 2025 ambities

Ten aanzien van het monitoren van de 2025 ambities per uitdaging, geldt dat deze voor de drie inhoudelijke uitdagingen – gezondheid, mobiliteit, circulair – in beginsel terug te herleiden zijn tot meetbare doelstellingen (extra gezonde levensjaren, uitstoot van CO2 en fijnstof, hergebruik van grondstoffen en omvang afvalstromen). Op deze indicatoren zijn echter niet altijd goede en actuele data op het schaalniveau van de MRA beschikbaar. Voor de andere twee uitdagingen – digitaal en talent – zijn de ambities algemener geformuleerd en niet meetbaar. Deze uitdagingen zijn vooral randvoorwaardelijk en ondersteunend aan de inhoudelijke uitdagingen.

Meer fundamenteel punt is de vraag of deze 1-dimensionale doelen wel een goede weerslag geven van de onderliggende transities in de MRA waar we met de uitdagingen aan werken. Eind 2017 is vanuit de Boardorganisatie daarom gestart met transitiemonitoring. Dit gaat uit van een raamwerk van transitie-indicatoren – zowel kwantitatief als kwalitatief – die gezamenlijk inzicht geven in de staat van de transitie (incl. de vraag welke nieuwe indicatoren moeten worden ontwikkeld). Dit moet een beter antwoord gaan geven op de vraag in welke mate de metropoolregio 'op schema' ligt bij het toewerken naar einddoelen in 2025 (en verder). Dit biedt ook een instrument om beter inzichtelijk te maken welke rol (meerwaarde) de Board speelt binnen de transities en gaat helpen bij het meer evidence based maken van keuzes van activiteiten.

In 2018 is een eerste stap gezet om een adequate monitoringssytematiek te ontwikkelen. Dit bleek ingewikkelder dan gedacht. Wel is actief de samenwerking opgezocht met kennispartners uit ons netwerk (zoals TNO, VU, HvA, OIS) om kennis & data te delen. Ook is bijv. voor circulair een eerste impactmonitoring gedaan. Deze bouwstenen worden in 2019 samen gebracht.

In het koersdocument is de overkoepelende ambitie dat de MRA in 2025 tot de top-3 van Europese innovatieve regio's behoort losgelaten. Wel blijven we jaarlijks de positie van Amsterdam in een mandje van 25 stedelijke benchmarks die betrekking hebben op groei, innovatie en leefkwaliteit monitoren. Zie: https://insights.amsterdameconomicboard.com/inzicht/nieuwe-trends-voor-de-metropoolregio-amsterdam/

4.4 Generieke resultaten

Behalve op activiteiten die specifiek gericht zijn op de vijf grootstedelijke uitdagingen, richt de Boardorganisatie zich ook op meer generieke, uitdaging overstijgende activiteiten. Daartoe behoren de activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van het programma Amsterdam Smart City en het project City-Zen. Daarnaast werken we ook aan internationalisering en versterking van de strategische kennisfunctie. Hieronder worden de belangrijkste generieke resultaten in 2018 kort toegelicht.

Amsterdam Smart City

Amsterdam Smart City is een programma onder de Board. Op 21 juni 2018 heeft Amsterdam Smart City tijdens het WeMakeTheCity festival feestelijk haar nieuwe partnership met aangescherpte werkwijze en nieuwe werkvormen gelanceerd. Samen met 20 partners werkt Amsterdam Smart City aan betere wijken, buurten en steden. Dit doen we langs de volgende contouren: bewoners centraal, maatschappelijke waarden, leren door te doen, open en transparant. Met de partners heeft een inhoudelijke kick-off plaatsgevonden over 4 transitiepaden (Circulair, Energie, Mobiliteit en Digitaal). In regelmatige demodagen wordt de voortgang gepresenteerd en helpen we elkaar verder. Amsterdam Smart City vormt een grote internationale community. In 2018 ontvingen we ruim 100

internationale delegaties en de online community telt inmiddels meer dan 6000 members. Samen vormen we het innovatieplatform dat bewoners, bedrijven en publieke instellingen samen brengt om vorm te geven aan de metropool van de toekomst.
Link: https://amsterdamsmartcity.com/

City-zen
Het project City-zen is in 2018 doorgegaan op de ingeslagen weg waarbij alle innovaties in Amsterdam in de realisatiefase zijn beland:

- De renovaties bij particulieren en sociale woningbouw en het daar bijbehorende subsidietraject zijn op een haar na afgerond.
- De bio-refinery in Buiksloterham is bijna klaar waarna de huizen op dit nieuwe sanitatiesysteem worden aangesloten.
- Sanquin haalt de benodigde koude uit het drinkwater van Waternet en de resultaten worden nauwgezet gevolgd.
- Virtual Power Plant is gerealiseerd waarbij de bewonersbetrokkenheid steeds groter is geworden.
- De eerste publieke Vehicle-to-Grid laadpalen zijn in gebruik en de resultaten gemonitord.
- Het leer- en mobilisatieproject met zes sociale woningbouwverenigingen in Amsterdam is afgerond.

City-zen innovaties zijn in 2018 genomineerd en in de prijzen gevallen voor de volgende onderscheidingen: Green Digital Charter Awards, NRP Gulden Feniks, IWA Project Innovation Award 2018. Ook zijn City-zen innovaties en onderzoeken veelvuldig in het nieuws gekomen, via het NOS journaal, BNR radio en artikelen in nationale kranten, zoals het AD, de Volkskrant, het Parool, online (energie)kennisplatforms Energeia, Duurzaamnieuws.nl en OneWorld.nl.
Link: https://amsterdamsmartcity.com/city-zen

Internationaal

- Nieuwe strategie internationalisering opgesteld gericht op de internationale kansen binnen de uitdagingen van de Board (zoals bijvoorbeeld voor AMdEX en TechConnect)
- Internationale focusregio-onderzoek afgerond waarbij is gekeken naar best practices in andere Europese steden op onze uitdagingen.
- International Advisory Board: dit leverde in 2018 o.a. een briefadvies op over (elektrische capaciteits-)ruimte voor datacenters in de MRA.

Versterking strategische kennisfunctie

- Doorontwikkeling kennisportal Feiten & Cijfers naar Amsterdam Economic Board Insights – gericht op ontsluiten van inzichten over de transities in de MRA: https://insights.amsterdameconomicboard.com/
- Verdieping en toepassing MRA scenario's voor o.a. traject herijking MRA agenda.
- Ontsluiting interactieve scorecards met alle initiatieven binnen de uitdagingen.

Board Academy
Het voornemen om in 2018 – in een andere vorm – alsnog te starten met een Board Academy is niet uitgevoerd. Er bleek te weinig interesse bij met name de private partijen voor een dergelijk initiatief. Wel hebben we bijgedragen aan een initiatief van de Universiteit van Utrecht om een Masterclass

Entrepreneurial Ecosystems te organiseren met inhoudelijke inbreng vanuit de Board (hulp bij inhoudelijke programmering en netwerk koppelen aan dit initiatief).

4.5 Resultaten stakeholdermanagement

Stakeholdermanagement is primair een activiteit (output) van de Boardorganisatie. Anders dan bij de inzet op de uitdagingen is de Boardorganisatie daarbij zelf in de lead en minder afhankelijk van samenspel met andere stakeholders in de MRA. De uitkomsten van stakeholdermanagement – hieronder onderverdeeld naar Network Council, events en online communicatie – zijn daarbij geen doel op zich, maar manieren om de beoogde impact op de uitdagingen te realiseren.

Network Council

De Board heeft in de loop der jaren een groot en relevant netwerk opgebouwd dat bestaat uit bedrijven, overheden en kennisinstellingen. Met de snel veranderende samenleving én een stedelijke regio die steeds meer inwoners aantrekt, groeit het belang van cross-sectorale netwerken. Grootstedelijke uitdagingen zijn immers niet op te lossen door één partij of binnen één sector. Innovatie vindt plaats daar waar partijen met een verschillende achtergrond elkaar ontmoeten. Het netwerk van de Board bestaat uit betalende en niet-betalende partners. De betalende partners (bedrijven, overheden en kennisinstellingen) maken deel uit van de Network Council. Deze Council telde eind 2018 140 leden.

De leden van de Network Council dragen actief bij aan het realiseren van de ambities van de MRA. Ze doen dit vanuit hun maatschappelijke betrokkenheid bij de regio en het belang dat ze hechten aan een groene, slimme en gezonde Metropoolregio. Onderstaande figuur laat zien hoe de financiële bijdrage van de Board partners is samengesteld en welk deel van de totale bijdrage afkomstig is van overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen.

Verdeling totale financiële bijdrage van € 2.356.000 aan de Boardorganisatie in 2018, naar triple helix

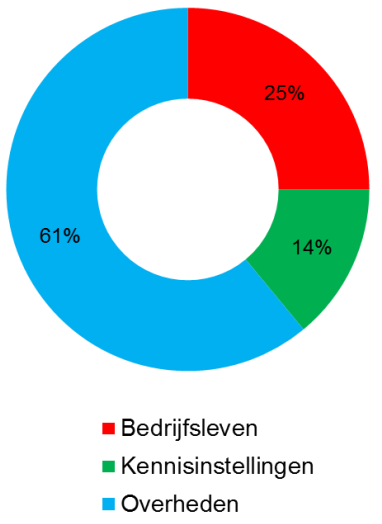

Network Council: 105 leden vanuit bedrijfsleven en kennisinstellingen met totale bijdrage van € 922.000 (stand eind 2018)

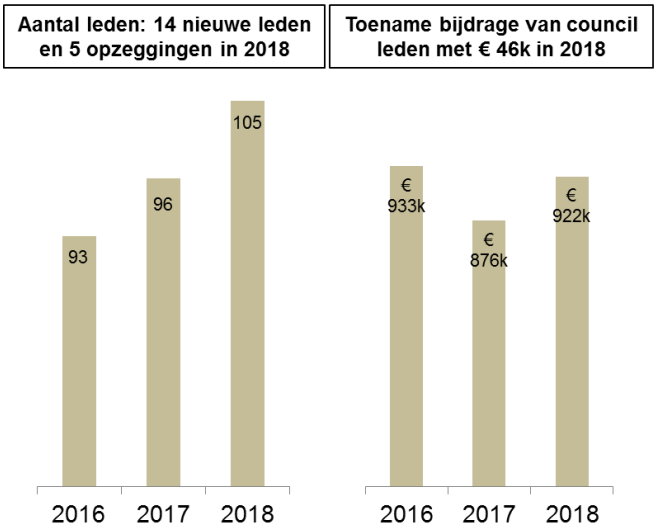

De ambitie in het jaarplan om eind 2018 145 leden te hebben is niet gehaald. Wel is er sprake van een (netto) toename in 2018 van negen leden vanuit de markt, resulterend ook in een toename van de financiële bijdrage aan de Boardorganisatie vanuit het bedrijfsleven met € 46.000. Hiermee is relatieve bijdrage van bedrijven aan de financiering gestegen naar 25% (t.o.v. 23% in 2017).

In 2018 is het corporate network van StartupAmsterdam geïmplementeerd in het relatiemanagement van de Board en zijn startups actief aangesloten bij het programma voor de Network Council en andere activiteiten op de uitdagingen.

Events

Events zijn voor de Board een belangrijk middel om partijen te informeren, te betrekken en te mobiliseren. In 2018 kwamen bijna 4000 besluitvormers, innovatiemanagers, beleidsmakers, strategen en changemakers bij elkaar tijdens **62 events**. Het State of the Region event voor en over de MRA en het innovatiefestival WeMakeThe.City zijn daarvan de belangrijkste.

In totaal organiseren we in 2018 meer events (62) dan voorzien in het jaarplan (40). Het aantal bezoekers is wel wat lager: 4000 gerealiseerd versus 5000 in het jaarplan. Reden hiervoor is dat we in 2018 nog selectiever zijn geweest in het organiseren van events die echt helpen om de strategische doelstellingen van de Board te realiseren. Dit betekent meer kleinschaligere en gerichte events (bijvoorbeeld kleinschalige werksessies).

Door het organiseren van inhoudelijke en aansprekende events, workshops en expertsessies, is het ecosysteem voor de grootstedelijke uitdagingen en specifieke initiatieven gegroeid en bestendigd. Voor het grondstoffenprogramma binnen de uitdaging Circulaire Economie bijv. is een ecosysteem gebouwd van 200+ spelers en voor het manifest ‘Tada – duidelijk over data’ binnen Digitale Connectiviteit is een kerngroep van ruim 150 spelers opgezet. Vanuit de uitdaging Gezondheid zijn de Amsterdam Medical Data plus Pizza meetups zeer succesvol opgestart om de kloof te overbruggen tussen medisch specialisten en datawetenschappers. Dit levert nieuwe contacten en nieuwe samenwerkingen op.

In 2018 is ingezet op het verder bouwen aan deze ecosystemen met events; expertsessies, werkdiners, round tables, co-creatiesessies, innovatiecafés etc. om de bewegingen voor de vijf grootstedelijke uitdagingen en Amsterdam Smart City verder te brengen. Het uitgangspunt daarbij is om voorlopers samen te brengen en hiermee een ecosysteem te bouwen en te versterken door gebruik te maken van de wens van andere partijen om aan te haken. Zo ontstaan onverwachte ontmoetingen en innovaties die vaak ook schaalbaar zijn.

Om de regionale samenwerking binnen de Metropoolregio Amsterdam te intensiveren, zijn we in het najaar 2018 gestart met **Board on tour**: organisatie van een event in alle zeven deelregio’s van de MRA rond een actueel thema: de eerste vond plaats in Gooi en Vechtstreek over de energietransitie en de circulaire uitdagingen in deze deelregio. De tweede bijeenkomst in Zuid-Kennemerland ging over innovatie en digitale ontwikkeling.

Online communicatie

Internet en sociale media zijn voor een organisatie als de Board belangrijke instrumenten om relevante stakeholders en organisaties te bereiken. Om die reden zet de Boardorganisatie actief in op het bouwen van een goede, interactieve website en op het benutten van sociale media kanalen.

Doelstelling is om het aantal bezoekers naar de website te vergroten en meer bereik via social media te realiseren.

Kerncijfers 2018:

- Website: met het onlineplatform www.amsterdameconomicboard.com hebben we gemiddeld 6240 unieke bezoekers per maand. Dit is een stijging t.o.v. 2017 (5800) maar blijft wel achter bij de verwachting in het jaarplan om maandelijks meer dan 8000 unieke bezoekers te bereiken (overigens wel voor de niet-unieke bezoekers). We zien wel dat we meer relevante bezoekers hebben die gemiddeld langer op de website blijven. Reden hiervoor is de actieve inzet op publishing in 2018. Hiermee hebben we meer eigen content gegenereerd over initiatieven, mobilisatietrajecten, highlights, resultaten, updates en events die bijdragen aan het behalen van de ambities van de Board. Dit moet resulteren in langere leestijd op de website en meer impact in het netwerk. Dat is gelukt. De ambitie om hiermee ook substantieel meer bezoekers naar de website te trekken is niet gehaald.
  Voor 2019 hebben we onze communicatie doelstellingen bijgesteld en richten we ons op: content beter meetbaar te maken en meer gericht op specifieke doelgroepen, en kanaalgericht laten bijdragen aan de communicatie- en positioneringsdoelstellingen. Optimalisatie van content vergroot de nieuwswaarde, waardoor relevantie van content stijgt, wat actief inspelen op actualiteit mogelijk maakt. Naast social media wordt daarom ook PR een belangrijker tool om impact te maken in het netwerk.
- Nieuwsbrief: de Board Update (maandelijkse nieuwsbrief) had eind 2018 4500 abonnees. Dit is een groei van 600 t.o.v. 2017 en komt overeen met de doelstelling uit het jaarplan.
- Twitter: het aantal volgers op Twitter is gestegen naar 8800, een toename van 500 t.o.v. 2017 waarmee de doelstelling uit het jaarplan van 9000 nagenoeg is gehaald. Het aantal impressies op Twitter is 15.600 per maand.
- LinkedIn: het aantal volgers op LinkedIn is gestegen naar 2200 (1500 in 2017), dit ligt boven de doelstelling van 2000 uit het jaarplan.
- Facebook: in 2018 hebben we afscheid genomen van Facebook omdat het kanaal steeds minder aansluit bij de doelgroep van de Board en bovendien een risico vormt met betrekking tot het onjuist gebruik van data.
- Platform ASC: de online community Amsterdam Smart City is in 2018 gegroeid naar 6000 leden, met gemiddeld 13.600 unieke bezoekers per maand. Redenen waarom de gestelde doelen uit het jaarplan van 7500 leden en 15.000 bezoekers per maand niet zijn gehaald:
  - We hebben ons vanaf 2018 voornamelijk gericht op de doorontwikkeling en opzet van een nieuw platform.
  - In 2018 is er een nieuw Amsterdam Smart City programma gekomen, met nieuwe partners en nieuwe focus. Dat heeft veel van het kleine team gevraagd en prioriteit gekregen. Andere projecten zijn een tijdje on hold gezet.
  - We sturen niet actief meer op de groei van het aantal leden. In 2018 is besloten ons te richten op de mate van interactie en de kwaliteit van uitwisseling/content.
- Platform Amsterdam Health: deze online community is niet verder gegroeid en heeft 496 members (omdat we meer hebben ingezet op LinkedIn en twitter) en wordt nu meegenomen om als platform te dienen voor het nieuwe gemeentelijke actieprogramma Life Sciences & Health. Op twitter heeft het platform bijna 1000 volgers en er is een health LinkedIn groep van ruim 800 leden.

5. Concluderende opmerkingen

Als Boardorganisatie kijken we tevreden terug op 2018. We zijn in staat gebleken om echt beweging te creëren binnen de transities, vooral op Circulair en Digitaal (circulaire commitments, Tada en AMdEX). Voor de uitdaging Talent voor de Toekomst is het voorwerk gedaan voor een succesvolle lancering van TechConnect. Op het gebied van Gezondheid is succesvol gewerkt aan verdere versterking van het Life Sciences & Health ecosysteem en is de voedingsbodem gecreëerd om te bouwen aan een AI & health infrastructuur. Mobiliteit heeft in 2018 meer tijd nodig gehad, maar ook hier zijn in het ecosysteem vele initiatieven aangejaagd om partijen in beweging te krijgen richting schone stadslogistiek.

In 2018 hebben we veel gedaan, maar wel de slag gemaakt naar gerichter werken bijvoorbeeld met events en via publishing. Minder speerpunten, meer impact. Met State of the Region is met onze partners een groots en gezichtsbepalend event neergezet om regionale samenwerking in de MRA naar een hoger plan te tillen. Het samengaan van de Board met Amsterdam Smart City moet ook resulteren in een effectievere samenwerking en resultaat op de transities waar we samen aan werken. Met het Insights platform is een volgende slag gemaakt om de strategische kennisfunctie van de Board te versterken.

Resumerend is er in 2018 veel gezaaid en ook geoogst. Soms is het moeilijker dan gedacht partijen te betrekken en gaan dingen langzamer of anders dan voorzien (zoals bijvoorbeeld het onderzoek Jobs of the Future). Per saldo zijn we tevreden over de resultaten.